

Startside>Kurser, retlige netværk og agenturer>Uddannelse af retsvæsenets aktører>EU's politik for uddannelse af retlige aktører

EU's politik for uddannelse af retlige aktører

Uddannelse af retsvæsenets aktører i EU-retten er et vigtigt redskab til at sikre korrekt og effektiv anvendelse af EU-retten, fremme gensidig tillid blandt aktørerne i grænseoverskridende retssager og understøtte overholdelsen af EU's værdier og principper, bl.a. retsstatsprincippet. Politikken har til formål at give alle retsvæsenets aktører (dommere, anklagere, domstolsmedarbejdere, advokater, notarer, fogeder, tilsynsværger, fængselspersonale osv.) mulighed for at se EU-retten i deres daglige praksis, give den fuld virkning og sikre, at rettigheder og forpligtelser i henhold til EU-retten overholdes i nationale og grænseoverskridende retssager.

Undervisning i EU-ret er vigtig for alle retsvæsenets aktører, såsom medarbejdere ved retterne, advokater, anklagere, fogeder, notarer, retsmæglere og i særlig grad dommere og anklagere.

Med Lissabontraktaten fik Den Europæiske Union (EU) beføjelser til at støtte civil- og strafferetligt samarbejde gennem "støtte til uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet". Siden da har uddannelse af retsvæsenets aktører i EU-ret styrket korrekt og ensartet gennemførelse af EU-retten og opbygget gensidig tillid i forbindelse med retssager på tværs af grænserne og bidrager dermed til at udvikle EU-området med retfærdighed.

I 2011 offentliggjorde Kommissionen **meddelelsen om "opbygning af tillid til retsvæsenet overalt i EU — et nyt aspekt af uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU", som udløb i 2020**. Formålet med denne meddelelse var at give uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU en ny dimension og uddanne halvdelen (800 000) af alle retsvæsenets aktører i EU senest i 2020. Takket være det stærke fælles engagement fra Kommissionen, medlemsstaterne, nationale og europæiske uddannelsesudbydere samt de enkelte aktører inden for retsvæsenet blev dette mål allerede nået i 2017, to år før tiden.

I 2019 vedtog Kommissionen **evalueringen af EU's strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører for perioden 2011-2020**. Den viste, at strategien har bidraget til at øge antallet af uddannelsesaktiviteter, men den har også fremmet nye aktivitetstyper såsom udvekslingsprogrammer. Den har været med til at forbedre uddannelsen i EU-ret for flere kategorier af retsvæsenets aktører, navnlig dommere og anklagere. Den har også medvirket til at opbygge kapaciteten i netværk såsom Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) og styrke netværk og uddannelsesudbydere på EU-plan.

Årsrapport om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU 2020 viser, at antallet af uddannede aktører inden for retsvæsenet i 2019 fortsat var bemærkelsesværdigt højt, idet mere end 182 000 aktører inden for retsvæsenet blev uddannet i EU-ret. Der er dog stadig forskelle, hvad angår graden af deltagelse i uddannelse på tværs af medlemsstaterne og de forskellige juridiske erhverv.

På grundlag af de indhøstede erfaringer og den seneste udvikling siden vedtagelsen af den europæiske strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører for 2011-2020 har Europa-Kommissionen introduceret en omfattende pakke om uddannelse af retsvæsenets aktører, der har til formål at støtte endnu flere retssystemer og retsvæsenets aktører og tilpasse dem til det 21. århundredes udfordringer og den konstante udvikling af EU-retten:

en ny **strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU 2021-2024**,

den **9. årsberetning for 2020 om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU** i Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere, og lanceringen af den **europæiske uddannelsesplatform (ETP)** på den europæiske e-justiceportal.

Den nye strategi, der er kernen i uddannelsespakken, indeholder nye ambitiøse uddannelsesmål og nye prioriteter:

I den nye strategi fastsættes nye operationelle målsætninger, som er tilpasset behovene i de forskellige juridiske erhverv.

Den har en bredere målgruppe og et nyt geografisk anvendelsesområde, der tager højde for de nye udfordringer i overensstemmelse med retsvæsenets aktørernes behov.

Uddannelse af retsvæsenets aktører skal i højere grad fremme den fælles retsstatskultur, sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder, øge digitaliseringen af retsvæsenet, bevæge sig ud over snæver juridisk undervisning og understøtte udviklingen af faglige kvalifikationer og samtidig sikre, at nye uddannelsesbehov hurtigt modsvares af nye uddannelsesinitiativer.

Uddannelsen af dommere og anklagere har højeste prioritet, men alle retsvæsenets aktører kan få glæde af den: domstolsmedarbejdere, advokater, notarer, fogeder, mæglere, retstolke og juridiske oversættere, retseksperter og i visse tilfælde fængselspersonale og tilsynsværger. Især kurserne for domstolsmedarbejdere og advokater er saktet bagud og skal prioriteres. Fængselspersonale og tilsynsværger er en ny målgruppe, som ikke var omfattet af den tidligere strategi.

Den nye strategis fokus er EU's retsvæsenets aktører, men den fremmer også Vestbalkans udsigter til EU-medlemskab og den retlige situation i ikke-europæiske lande, navnlig i Afrika og Latinamerika, ved at styrke demokratiet, menneskerettighederne og retsstatsprincippet.

Europa-Kommissionen vil støtte grænseoverskridende uddannelsesprojekter af høj kvalitet vedrørende EU-retten ved at bruge forskellige EU-midler såsom de fremtidige programmer inden for retlige anliggender og unionsborgerskab, ligestilling, rettigheder og værdier.

Det er **alle de interesserede parter fælles ansvar** at nå disse nye mål. Medlemsstaterne, domstolsadministrationerne, **nationale instanser** og **EU-uddannelsesinstitutioner** for retsvæsenets aktører og retsvæsenets aktører nationalt plan og EU-plan skal **forpligte sig** til at integrere EU-retten og implementeringen heraf i nationale og lokale uddannelser og til at øge antallet af foranstaltninger til uddannelse af retsvæsenets aktører i EU-ret antallet af deltagere.

Tiltag

Kommissionen vil fastholde sit stærke engagement inden for uddannelse af retsvæsenets aktører for at sikre, at der fortsat opnås gode resultater, og for at imødegå de nye udfordringer i overensstemmelse med retsvæsenets behov. Uddannelse af retsvæsenets aktører i EU er et overordnet emne og et værktøj, der sikrer, at EU's retlige instrumenter gennemføres korrekt. Det bør afspejles i de fleste initiativer inden for EU's grænseoverskridende samarbejde samt i forbindelse med retsstatsinitiativerne.

Der er oplysninger om **EU's økonomiske støtte** til projekter om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU på webstederne for

Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere, **Generaldirektoratet for Konkurrence**, **Generaldirektoratet for Migration og Indre Anliggender** og **Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)**.

Kommissionen har som supplement til den nye strategi lanceret den **europæiske uddannelsesplatform (ETP)**. ETP er et søgeredskab, der giver retsvæsenets aktører mulighed for at finde uddannelse og kurser i EU-ret, der afholdes i EU, samt undervisningsmateriale, så de kan gennemføre selvstudier. Retsvæsenets aktører vil der kunne søge efter kurser i EU-ret og holde sig ajour om uddannelsesaktiviteter på forskellige sprog. ETP lanceres som en første testfase i 2021 med deltagelse af de fire anerkendte udbydere af uddannelser for retsvæsenets aktører på EU-plan:

Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN), Det Europæiske Retsakademi (ERA), Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA) og Det Europæiske Universitetsinstitut (EUI). Europa-Kommissionen bidrager til platformen med ajourført og brugsklart undervisningsmateriale eller håndbøger, der er udarbejdet med økonomisk støtte fra EU.

Vurdering af den nuværende situation

Kommissionen offentliggør en årlig rapport på engelsk om retsvæsenstørers deltagelse i uddannelse i EU-ret i Den Europæiske Union:

- Rapport for 2023 (5234 Kb)
- Rapport for 2022 (2646 Kb)
- Rapport for 2021 (3912 Kb)
- Rapport for 2020 (3272 Kb)
- Rapport for 2019 (2692 Kb)
- Rapport for 2018 (2588 Kb)
- Rapport for 2017 (3019 Kb)
- Rapport for 2016 (1515 Kb)
- Rapport for 2015 (1742 Kb)
- Rapport for 2014 (1927 Kb)
- Rapport for 2012 (2265 Kb) , offentliggjort i 2013.
- Rapport for 2011 (512 Kb) , offentliggjort i 2012.

Kommissionen har siden 2013 støttet AIAKOS, der er et to ugers udvekslingsprogram for nye dommere og anklagere, der administreres af Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN). Kommissionen udviklede supplerende foranstaltninger ved at fremme den europæiske e-justiceportals støttefunktion og udarbejde praktiske retningslinjer, f.eks. om uddannelsesmetoder og evalueringsprocesser.

I 2013-2014 gennemførte Kommissionen pilotprojektet om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU, der var foreslået af Europa-Parlamentet med henblik på at påvise bedste praksis for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU-ret. Resultaterne er offentliggjort her:

Undersøgelse af bedste praksis for uddannelse af dommere og anklagere, der er tildelt Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN):

Rapporten findes på [engelsk](#) (1619 Kb) . Resuméet findes på [engelsk](#) (593 Kb) og [fransk](#) (589 Kb) .

Faktabladene om god uddannelsespraksis findes i afsnittet om "god praksis" på portalen. De vil hjælpe undervisere og uddannelsesudbydere inden for alle juridiske erhverv med at forbedre deres praksis, f.eks. hvad angår vurdering af uddannelsesbehov, uddannelsesmetoder eller evalueringer.

Undersøgelse af status for advokaters uddannelse i EU-ret, der er tildelt Rådet for Advokatsamfund i Den Europæiske Union (CCBE) og EIPA's center for dommere og advokater:

Rapporten findes i et [interaktivt tidsskrift](#) (2857 Kb) og i [pdf-format](#) (1807 Kb) på engelsk. Resuméet findes på [engelsk](#) (1064 Kb) og [fransk](#) (1378 Kb) .

Faktabladene om advokaters uddannelsessystemer i alle EU-medlemsstater findes i den del af portalen, der vedrører uddannelse af retsvæsenets aktører på nationalt plan. De kan være nyttige for de nationale advokatforbund og advokatmyndighederne ved vurderingen af uddannelsesbaggrunden for de advokater, der ønsker at udøve deres etableringsfrihed i EU.

Nogle bilag til rapporten findes her på engelsk, f.eks.:

Bilag B — resultater af høringen (2140 Kb)

bilag H: **spørgeskema 1 om uddannelsessystemer** (164 Kb) og de tilhørende **forklaringer** (163 Kb) .

spørgeskema 2 om uddannelsesudbydere (286 Kb) og de tilhørende **forklaringer**, (234 Kb) .

spørgeskema 3 om god uddannelsespraksis (190 Kb) og de tilhørende **forklaringer** (62 Kb) .

Projektets websted er tilgængeligt [her](#).

Undersøgelse om status for uddannelsen inden for EU-ret for ansatte ved retsinstanser og fremme af samarbejdet mellem udbydere af uddannelse af retspersonale på EU-plan, tildelt et konsortium af EIPA's center for dommere og advokater, Justice Coopération Internationale (JCI, Frankrig), Centro de Estudios Juridicos (Spanien), Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury (Polen) og Sachsens Staatsministerium der Justiz und für Europa (Tyskland):

Undersøgelsen findes på [engelsk](#) (1379 Kb) . Resuméet findes på [engelsk](#) (909 Kb) og [fransk](#) (893 Kb) . Anbefalingerne i undersøgelsen til forbedring af uddannelsen af retspersonale findes også på [engelsk](#) (938 Kb) og [fransk](#) (950 Kb) .

Der er et resumé af de primære opgaver og funktioner for de ansatte ved retsinstanser i [denne tabel](#) (383 Kb) . Den detaljerede beskrivelse af opgaverne for de ansatte ved retsinstanser i hver medlemsstat offentliggøres snart på medlemsstaternes sider på portalen.

Beskrivelsen af uddannelsessystemerne for de ansatte ved retsinstanser i medlemsstaterne offentliggøres i afsnittet "[Uddannelse af retsvæsenets aktører på nationalt plan](#)" på portalen.

Projekt med henblik på fremme af samarbejdet mellem retlige interesserede parter, der er berørt af EU-uddannelsen af retsvæsenets aktører, der er tildelt EJTN:

Rapporten findes på [engelsk](#) (1499 Kb) . Resuméet findes på [engelsk](#) (631 Kb) og [fransk](#) (630 Kb) .

Faktabladene om de retlige netværks rolle i forbindelse med uddannelse på EU-plan findes i afsnittet "[Europæiske uddannelsesnetværk og -strukturer](#)" på portalen.

Kontekst

Europa-Kommissionen fremlagde i 2006 en [meddelelse](#) for Europa-Parlamentet og Rådet om uddannelsen af retsvæsenets aktører i Den Europæiske Union. I 2008 vedtog Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, som var forsamlet i Rådet, en [resolution](#) om uddannelse af dommere, anklagere og andet personale i retsvæsenet i Den Europæiske Union.

I 2009 offentliggjorde Europa-Parlamentet en [undersøgelse om styrkelse af uddannelsen af retsvæsenets aktører i Den Europæiske Union](#) (553 Kb) på fransk.

Med Lissabon-traktatens ikrafttræden i december 2009 blev der skabt et retsgrundlag for aktiviteter i forbindelse med uddannelse af retsvæsenets aktører i EU. I traktatens artikel 81 og 82 anføres "støtte til uddannelse af dommere og andet personale i retsvæsenet" blandt de foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke det civil- og handelsretlige samarbejde og samarbejdet i straffesager.

I december 2009 vedtog Rådet [Stockholmprogrammet](#), som fokuserer på uddannelse af alle aktører i retsvæsenet.

I [handlingsplanen](#) til Stockholmprogrammet og [rapporten](#) fra 2010 om unionsborgerskab angav Kommissionen, at uddannelse af alle aktører i retsvæsenet skulle prioriteres højt. Europa-Parlamentet har også gang på gang understreget, at grundig uddannelse af retsvæsenets aktører i væsentlig grad bidrager til at forbedre det indre markeds funktion og gøre det lettere for borgerne at udøve deres [rettigheder](#).

I slutningen af 2010 indledte Kommissionen en høring af de interesserede parter, herunder medlemsstaterne, medlemmer af retsforummet og [europæiske uddannelsesnetværk og -strukturer](#) og deres medlemmer. Et resumé af resultaterne af høringen findes [her](#) (192 Kb) [en](#).

Den 13. september 2011 vedtog Kommissionen meddelelsen "

[Opbygning af tillid til retsvæsenet overalt i EU — Et nyt aspekt af uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU](#)".

I konklusionerne af 27. og 28. oktober 2011 om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU ([tilgængelig på engelsk](#)) opfordrede Rådet (retlige og indre anliggender) til årlig udveksling af oplysninger med Kommissionen om tilgængelig uddannelse i EU-ret og antallet af uddannede praktiserende jurister og anmodede Kommissionen om at overveje at forelægge en årlig rapport om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU.

Europa-Parlamentet foreslog i 2012 et pilotprojekt om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU med henblik på at bidrage til:

at identificere bedste praksis inden for uddannelse af dommere, anklagere og retsvæsenets aktører i nationale retssystemer og -traditioner og i EU-retten at identificere de mest effektive metoder til at uddanne dommere, anklagere og retsvæsenets aktører i EU-ret og nationale retssystemer på lokalt plan og fremme dialogen og koordineringen mellem dommere og anklagere i EU

at tilskynde EU's udbydere af uddannelse af retsvæsenets aktører til at udveksle idéer om bedste praksis og udbrede dem i hele EU

at forbedre samarbejdet mellem EJTN og nationale institutioner for uddannelse af retsvæsenets aktører. Dette vil omfatte uddannelsesudbydere såsom Det Europæiske Retsakademi og faglige organisationer på europæisk plan såsom Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer, Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole, Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole og Network of the General Prosecutors of the Supreme Judicial Courts of the EU.

I november 2013 holdt næstformand Viviane Reding en tale på engelsk ved Europa-Parlamentets workshop om

["Legal training: an essential tool for European judicial excellence"](#).

I juni 2016 vedtog Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) ni principper for uddannelse af retsvæsenets aktører, både for at give retsvæsenet et grundlag til at forvalte deres uddannelsesbehov og for at give uddannelsesudbydere en ramme til at planlægge og levere uddannelse til dommere og anklagere. Principperne omhandler spørgsmål som f.eks. retten til at uddanne retsvæsenets aktører i arbejdstiden, ansvaret for at stille de nødvendige ressourcer til rådighed, obligatorisk grunduddannelse i begyndelsen af karrieren, anvendelse af moderne uddannelsesmetoder og inddragelse af teknikker og ikke-juridiske spørgsmål i uddannelsens pensum. Princippernes ordlyd og baggrundsinformation findes [her](#) på [engelsk](#) og [fransk](#). I 2019 vedtog Kommissionen [evalueringen af EU's strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører 2011-2020](#). Evalueringen og 2019-udgaven af GD JUST's årlige rapporter med statistikker og tal om aktører i retsvæsenet, der deltager i uddannelse i EU-ret, viser, at målene generelt blev nået på en effektiv måde. Evalueringen viser, at:

hovedformålet med meddelelsen fra 2011, nemlig at halvdelen (800 000) af alle retsvæsenets aktører i EU skulle deltage i uddannelse i EU-ret mellem 2011 og 2020, allerede blev nået i 2017, hvilket er to år før tiden

i årenes løb nåede næsten alle kategorier af aktører inden for retsvæsenet det årlige mål på 5 % uddannede aktører pr. erhverv

strategien ikke blot har bidraget til at øge antallet af uddannelsesaktiviteter, men har også fremmet nye aktivitetstyper, såsom udvekslingsprogrammer målet om 1 200 udvekslinger af dommere om året blev overgået, og at antallet af uddannelsesaktiviteter var konstant stigende

AIKOS-programmets succes er et væsentligt skridt frem mod målet om, at alle nyudnævnte dommere og anklagere skal deltage i en udveksling, der organiseres af nationale institutioner for uddannelse af retsvæsenets aktører

strategien førte til næsten en fordobling af de samlede midler, der stilles til rådighed til uddannelse af retsvæsenets aktører gennem EU-programmer

strategien har bidraget til at opbygge kapaciteten i netværk såsom Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) og styrket netværk og uddannelsesudbydere på EU-plan, såsom Det Europæiske Retsakademi (ERA) og Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA, Luxembourg).

Relaterede undersøgelser

[Styrkelse af det retlige samarbejde i Den Europæiske Union](#) (1694 Kb) [fr](#), 2009, på fransk

[Juridisk uddannelse i EU's medlemsstater](#), 2011, på engelsk

Europa-Parlamentets workshop om "The training of legal practitioners: teaching EU law and judgecraft":

[Session I — Indlæring af og adgang til EU-ret: God praksis](#) og [Session II — Forbedring af gensidig tillid](#) (på engelsk), 2013

Sidste opdatering: 19/02/2024

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.